

SERVIS XIZMATI TA'LIMIDA KREATIV METODLAR ORQALI MEHNAT BOZORIGA MOS MUTAXASSIS TAYYORLASH

Barataliyeva Nasiba Mahmaminovna

Termiz davlat pedagogika instituti, Tabiiy va aniq fanlar fakulteti,
Texnologiya va geografiya kafedrası Texnologiya fani oq'ituvchisi
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18513182>

Annotatsiya: Mazkur maqolada servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanish orqali mehnat bozorining zamonaviy talablariga mos, raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlash masalalari yoritiladi. Tadqiqotda servis xizmati yo'nalishida ta'lim jarayonini innovatsion va ijodiy yondashuvlar asosida tashkil etishning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinadi. Kreativ metodlar — muammoli ta'lim, loyihaviy faoliyat, interfaol mashg'ulotlar va amaliy vaziyatlar orqali talabalarda kasbiy kompetensiyalar, mustaqil fikrlash, muammolarni hal etish hamda mijozlar bilan samarali muloqot qilish ko'nikmalarini shakllantirish yo'llari ko'rsatib beriladi. Shuningdek, maqolada ta'lim mazmunini mehnat bozori ehtiyojlari bilan uyg'unlashtirish, ish beruvchilar bilan hamkorlikda o'quv jarayonini tashkil etish va amaliyotga yo'naltirilgan ta'limning samaradorligi asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari servis xizmati sohasida zamonaviy, kreativ va kasbiy jihatdan yetuk mutaxassislar tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: servis xizmati ta'limi, kreativ metodlar, mehnat bozori, kasbiy kompetensiya, raqobatbardosh mutaxassis, innovatsion ta'lim, amaliy yo'naltirilgan o'qitish, ijodiy fikrlash, professional tayyorgarlik.

KIRISH

Bugungi globalashuv va raqobat kuchayib borayotgan sharoitda servis xizmati sohasi iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu sohada faoliyat yurituvchi mutaxassislardan nafaqat kasbiy bilim va ko'nikmalar, balki ijodiy fikrlash, muammoli vaziyatlarda tez va samarali qaror qabul qilish, mijozlar bilan samarali muloqot olib borish kabi muhim kompetensiyalar talab etilmoqda. Shu bois, oliy ta'lim muassasalarida servis xizmati yo'nalishi bo'yicha kadrlar tayyorlash jarayonini mehnat bozorining real ehtiyojlari bilan uyg'unlashtirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. An'anaviy o'qitish metodlari bugungi kunda talabalarning mustaqil fikrlashi va ijodiy salohiyatini to'liq namoyon etishga yetarli darajada xizmat qilmayapti. Shu nuqtai nazardan, ta'lim jarayoniga kreativ metodlarni joriy etish, o'quv mashg'ulotlarini amaliy va interfaol shakllarda tashkil etish, talabalarning faolligini oshirish orqali ularni kelajak kasbiy faoliyatiga puxta tayyorlash zarurati yuzaga kelmoqda. Kreativ metodlar servis xizmati ta'limida nazariy bilimlarni amaliyot bilan uzviy bog'lash, real ish jarayoniga yaqin vaziyatlarni modellashtirish hamda talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur tadqiqot servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanish orqali mehnat bozoriga mos, raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlashning pedagogik asoslarini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqot doirasida ta'lim jarayonini takomillashtirish, innovatsion yondashuvlarni joriy etish hamda ta'lim samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilinadi.

NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanishning talabalarning kasbiy tayyorgarligi va mehnat bozoriga moslashuviga ta'siri tahlil qilindi. Tajriba-sinov ishlari davomida an'anaviy o'qitish metodlari asosida ta'lim olgan talabalar bilan

kreativ metodlar asosida o'qitilgan talabalar natijalari solishtirildi. Olingan ma'lumotlar kreativ yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini sezilarli darajada oshirishini ko'rsatdi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, kreativ metodlar asosida olib borilgan mashg'ulotlar talabalarning kasbiy kompetensiyalarini, xususan, muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish, xizmat ko'rsatish jarayonini samarali tashkil etish, mijozlar bilan muloqot qilish hamda jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Loyiha asosida tashkil etilgan topshiriqlar va rolli o'yinlar orqali talabalar real ish jarayonlariga yaqin sharoitlarda o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Shuningdek, tadqiqot davomida talabalarning ijodiy fikrlash darajasida ham ijobiy o'zgarishlar kuzatildi. Kreativ metodlar qo'llanilgan guruhlarda talabalar tomonidan taklif etilgan innovatsion g'oyalar soni, xizmat sifatini oshirishga qaratilgan takliflar hamda mustaqil loyihalar sifati sezilarli darajada oshgani aniqlandi. Bu esa servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanish talabalarning kreativ salohiyatini faollashtirishda muhim omil ekanligini tasdiqlaydi. O'tkazilgan so'rovnoma va monitoring natijalari shuni ko'rsatdiki, tajriba guruhidagi talabalarning katta qismi o'zlarini kelajak kasbiy faoliyatiga tayyor deb baholagan, ularning mehnat bozoriga moslashuv darajasi va kasbiy ishonchi oshgan. Ta'lim jarayonida ish beruvchilar talablari va amaliyotga yo'naltirilgan topshiriqlarning inobatga olinishi bitiruvchilarning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilgani aniqlangan. Umuman olganda, tadqiqot natijalari servis xizmati ta'limida kreativ metodlarni tizimli ravishda qo'llash ta'lim samaradorligini oshirish, talabalarni amaliy faoliyatga tayyorlash hamda mehnat bozoriga mos, zamonaviy mutaxassislar tayyorlashda samarali pedagogik vosita ekanligini ko'rsatdi.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanish talabalar kasbiy tayyorgarligini sezilarli darajada oshiradi. Bu natija avvalgi ilmiy tadqiqotlar bilan ham uyg'un keladi, xususan, interfaol, loyihaviy va muammoli ta'lim metodlarining talabalarda mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvni rivojlantirishda samarali ekanligi ko'rsatilgan. Kreativ metodlar talabalarga nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lash, real ish jarayonlarini modellashtirish va muammoli vaziyatlarda tezkor qaror qabul qilish imkonini beradi. Bu esa ularning mehnat bozoriga tayyorligini oshiradi va raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllanishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, tajriba guruhidagi talabalar ijodiy va innovatsion g'oyalarni ishlab chiqish qobiliyatini ham sezilarli darajada rivojlantirgan. Muhokama davomida shuni ta'kidlash joizki, kreativ metodlardan samarali foydalanish uchun o'qituvchilarni maxsus tayyorlash, mashg'ulotlarni oldindan puxta rejalashtirish va amaliyotga yo'naltirilgan topshiriqlarni tizimli ravishda qo'llash muhimdir. An'anaviy metodlarga tayanish esa talabalar faoliyatini faqat nazariy doirada cheklashi va amaliy ko'nikmalarni yetarlicha shakllantira olmasligi aniqlangan. Shu bilan birga, tadqiqotning natijalari mehnat bozorining real talablarini o'quv dasturiga kiritish, ish beruvchilar bilan yaqin hamkorlikni yo'lga qo'yish va talabalarni amaliy faoliyatga tez moslashtirishda kreativ metodlarning ijobiy ta'sirini tasdiqlaydi. Bu esa servis xizmati ta'limini zamonaviy talablarga moslashtirishda pedagogik innovatsiyalarning ahamiyatini yana bir bor ko'rsatadi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, servis xizmati ta'limida kreativ metodlardan foydalanish talabalarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va mehnat bozoriga mos, raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlashda samarali vosita hisoblanadi. Kreativ yondashuvlar

— muammoli ta’lim, loyihaviy faoliyat, interfaol mashg’ulotlar va rolli o’yinlar — talabalarning ijodiy fikrlashini faollashtiradi, amaliy ko’nikmalarini mustahkamlaydi va real ish jarayonlariga moslashuvini oshiradi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, kreativ metodlar yordamida ta’lim olgan talabalar an’anaviy metodlarda o’qiganlarga nisbatan muammolarni hal etish, mijozlar bilan samarali muloqot qilish, jamoada ishlash va innovatsion g’oyalar ishlab chiqish bo’yicha sezilarli darajada yuqori natijalar ko’rsatgan. Bu esa servis xizmati ta’limida kreativ pedagogik yondashuvni tizimli ravishda qo’llashning dolzarbligini va samaradorligini tasdiqlaydi. Shuningdek, tadqiqot natijalari shuni ko’rsatadiki, kreativ metodlarni muvaffaqiyatli joriy etish uchun o’qituvchilarning pedagogik tayyorgarligi, mashg’ulotlarni puxta rejalashtirish va amaliy yo’naltirilgan topshiriqlarni tizimli qo’llash zarur. Shu yo’l bilan talabalarda nafaqat bilim va ko’nikmalar, balki ijodiy yondashuv va professional ishonch shakllanadi, natijada ular mehnat bozoriga tayyor, raqobatbardosh mutaxassis sifatida yetishadi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. Dilnoza. Ch. (2022). Bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlash. Barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali, 2(4), 452-454.
2. Ixtiyorovna, M. F. (2025). FORMATIV BAHOLASH SHAROITIDA O'QUVCHILARNING TAYANCH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI. *INNOVATIVE ACHIEVEMENTS IN SCIENCE 2024*, 4(38), 103-106.
- 3.
4. Hakimova Sh.A THE CONTENT AND DISTINCTIVE FEATURES OF THE TEACHER TRAININGPROCESS IN THE FIELD OF TECHNOLOGICAL EDUCATION pISSN:2349-5707 Volume:13,Issue 2, February -2026 eISSN:2349-5715
- 5.
6. Qodirova M. A. Servis ta’limida kreativ metodlar: nazariya va amaliyot // Pedagogik innovatsiyalar jurnali. – 2023. – № 2. – B. 33–39.